

organizace práce Mgr. Petry Janůvkové: Poškozený a oběť v trestním řízení

Autorka v úvodní části své práce líčí důvody, jež ji motivovaly k výběru tohoto tématu takto: „... stále více si uvědomuji, že laická veřejnost o tom, že i poškozený má v trestním řízení určitá práva, která mu český právní řád poskytuje a garantuje, a o způsobu, jak se svých práv domáhat, ví opravdu jen velmi málo. Proto mým smělým cílem je, aby tato práce mohla být vodítkem nejen pro odbornou právníckou veřejnost, ale zejména pak pro samotné poškozené trestnými činy a jejich blízké, když by mohla představovat jakousi ucelenou „příručku první pomoci“, která by osobám dotčeným trestněprávními jednáními pachatelů trestných činů poskytla objasnění toho, v jaké situaci se nachází a dala návod, jak z ní ven“

Při zvolení námětu práce ji ovlivnily i poznatky z vlastní práce advokátní koncipientky, ale též i stále nulehávající společenská potřeba. Jíž tento důvod výběru námětu vynáší práci určitý étos, který netze opomenout v celkovém zpracování textu

Překad je mi známo, nevyšla u nás v průběhu tohoto desetiletí žádná monografie, zabývající se výhradně právě těmi otázkami, kterým je zasvěcen celý posuzovaný text. Ve svém výkladu preferuje trestněprávní, zejména pak trestněprocesní hlediska. Velice důkladně a detailně, aniž by vynořovala zvláštně okrajovou problematiku a právně nejednoduché a obtížné otázky, pojednává téma v celém jeho komplexu. Práce má tedy, jak jinak, především charakter kompilace, vyčerpávající systematicky vše, co bylo o těchto záležitostech publikováno v odborných knihách a časopisech, vše co se objevilo v právních normách, v důležitých soudních rozhodnutích, příp. na internetu, za zhruba posledních 20 let. Jde ovšem pouze o prameny domácí proveniencce. Logickým uspořádáním takto získaného podkladového materiálu a téměř kompletním pokrytím celého rozsahu problematiky a vzhledem i ke komplexnosti, metodice a systému zpracování, přeskubuje text běžnou podobu pouhé kompilace a získává rysy kompendia. Autorem výklad se boomeruje na pouhou reprodukci pramenných zdrojů, ale připojuje k nim své vlastní komentáře, nebo alespon poznámky, někdy i kritiku, vykládá se do existujících sporů expertů, přičemž se přiklání k názorům jedné ze stran, které pokládá za správné a přičítá jí s vlastními náechy do lega ferenda. Její vývody bývají vesměs podloženy dobrými argumenty, s nimiž po většině nebyl nesehnánit.

Tržlivě a podrobně problematiku autorka spatřuje v oblasti trestního řízení a čímž ostatně souhlasím i já, ať už z pohledu práce.

Účtem viktimologickou problematiku vůbec nepomíjí. Dopládem toho je, že jí věnuje zhruba celou třetinu rozsahu své práce, který čítá cca 100 stran strojopisu. I když si je vědoma toho, že viktimologie, patří spíše než do trestního práva do kriminologie, uvědomuje si blízkost obou oborů v těchto otázkách. Většina poškozených se totiž reknuje z řad obětí, nappak nikoliv každý poškozený nemuže být počítán za oběť. Viktimologická problematika se přiblížila k zájmové sféře trestního práva teprve nedavno v souvislosti se zákonem, upravujícím způsoby kompenzace škod obětí trestních činů, kdy tuto kompenzaci zajišťuje stát. Viktimologickou problematiku pojednává naprosto správně a připomíná vše zásadní a důležité, co s ní souvisí.

To ovšem neznamená, že by, jak již výše uvedeno, přestala být trestněprocesní agenda centrálním bodem a těžištěm celé práce. To se ostane počávk z rozčlenění celého textu. Ten obsahuje kromě Úvodu, Závěru, anglicky psaného Resume a seznamu použité literatury a použitých článků z odborných časopisů, internetových zdrojů, použitých právních předpisů, Seznamu zkratek a znaek, Seznamu klikových slov, 5 kapitol, jejich názvy jsou tyto: Pojem poškozeného, Pojem oběti trestného činu, Procesní oprávnění poškozeného a její uplatnění v trestním řízení, Trestní stíhání se souhlasem poškozeného, Adhezní řízení. Zřejmě nejdůležitější partii je kapitola o procesních oprávněních poškozeného, která obsahuje 30 stran. Každá z těchto kapitol je členěna na 3 až 6 subkapitol. Výše zmíněná ústřední kapitola obsahuje takto nazvané podkapitoly: Poškozený jako strana trestního řízení, Poškozený jako svědek v trestním řízení, Procesní právo poškozeného, jež má ještě 2 oddíly, kterými jsou Procesní oprávnění společná všem poškozeným, Práva

